Yeni Azərbaycan.- 2023.- 8 noyabr, №206.- S.5.

Heydər Əliyevin şah əsəri!

28 yaşlı Azərbaycan Konstitusiyası...

Y.BAYRAMOVA

“Azərbaycan Respublikasında dövlət hakimiyyətinin yeganə mənbəyi Azərbaycan xalqıdır”.

Konstitusiyamızın 1-ci maddəsi məhz bu cümlələrlə başlayır. Hər bir dövlətin müstəqil, özünəməxsus qanun-qaydaları olduğu kimi, Azərbaycanın da müstəqil qanunları var. Bu qanunlar toplusu Konstitusiya adlanır

Müstəqil Azərbaycanın ilk konstitusiyasının yaranmasından 28 il ötür. 1995-ci il noyabrın 12-də ümumxalq referendum əsasında qəbul edilən ilk konstitusiyanın hazırlanması Ulu Öndərin şah əsəri hesab edilir. Sənədin qəbulunda çoxsaylı iclaslar keçirən, danışıqlar aparan Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə komissiya yaradılıb və layihə ümumxalq müzakirəsinə çıxarılıb. Referendum elan edildikdən sonra Azərbaycanın müstəqilliyinə, suverenliyinə səs verilib.

Beləliklə, 5 bölmə, 12 fəsil, 158 maddədən ibarət olan yeni Konstitusiya müasir dünyanın tələblərinə uyğun, demokratik, vətəndaşların hüquqlarını tanıyan bir sənəd oldu. Azərbaycan Konstitusiyası özündə ümumbəşəri dəyərləri təsbit etməklə prinsipləri müəyyən etdi. Bununla da ilk konstitusiya SSR dövründə yaradılan konstitusiyalardan fərqləndi.

Konstitusiyanın qəbulu yalnız yeni ictimai sistemin hüquqi tanınmasını təsdiq edən fakt deyil, ölkəmizin inkişafının prinsipcə yeni mərhələyə qədəm qoymasının göstəricisi idi. Bu mərhələ isə ilk növbədə siyasi sistemin mərkəzində insanın və vətəndaşın, onun hüquq və azadlıqlarının, demokratik və hüquqi dövlət ideallarının durması ilə səciyyələnir. Azərbaycan Konstitusiyası dünyada mövcud olan az sayda konstitusiyalardan biridir ki, dövlətin ali məqsədinin insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi və ölkə vətəndaşlarının layiqli həyat şəraitinin təmin edilməsi göstərilib. Konstitusiyamızda dövlətin ali məqsədinin məhz insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının müdafiəsi kimi müəyyənləşdirilməsi müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Konstitusiyamız dövlətin məhz vətəndaşların mənafelərinə xidmət etdiyini ən yüksək səviyyədə bəyan edir.

Ötən 28 il ərzində Azərbaycanın Konstitusiyasına bir neçə dəfə dəyişikliklər və əlavələr edilərək təkmilləşdirilib. 2002-ci ildə referendum yolu ilə konstitusiyaya ilk dəyişikliyin edilməsi nəticəsində 24 maddəyə 29, 2009-cu ildə 25 maddəyə 30-dan artıq əlavə və dəyişikliklər olundu. 2016-cı ildə isə referendumla Konstitusiyanın 29 maddəsinə 41 dəyişiklik edildi. Konstitusiyanın müddəalarına görə, azərbaycanlılarla birgə ermənilərin də Qarabağda yaşaması və Azərbaycan vətəndaşı kimi konstitusyon hüquqdan istifadə etməsi təmin olunacaq.

Bu gün 28 yaşlı Azərbaycan Konstitusiyası insanların dilindən, dinindən və irqindən asılı olmayaraq hər kəsə eyni hüquq azadlığı verir.